

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 875/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], t. č. Ústav na výkon väzby [REDACTED], zastúpeného Advokátskou kanceláriou AK H. P., spol. s r. o., Radvanská 1, Bratislava, v mene ktorej koná Mgr. Rastislav Palovič, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 3 písm. b) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tost 19/2016 z 25. mája 2016 a uznesením Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. 3 Tp 7/2016 zo 4. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. júla 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c)

a čl. 6 ods. 3 písm. b) a ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tost 19/2016 z 25. mája 2016 a uznesením Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“) sp. zn. 3 Tp 7/2016 zo 4. mája 2016. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 18. júla 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením špecializovaného súdu sp. zn. 3 Tp 7/2016 zo 4. mája 2016 bol sťažovateľ (spolu aj s ďalšími obvinenými) vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku, pričom nebol prijatý jeho písomný sľub v zmysle § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Následným uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tost 19/2016 z 25. mája 2016 bola zamietnutá sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu špecializovaného súdu.

Podľa názoru sťažovateľa uvedenými uzneseniami došlo k porušeniu jeho označených práv podľa ústavy a dohovoru, keďže tieto neobsahujú žiadne relevantné odôvodnenie vzatia sťažovateľa do väzby, a to s výnimkou všeobecných formulácií a hypotéz.

V súvislosti s namietaným porušením čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy za kľúčový dôvod sťažnosti treba považovať podľa sťažovateľa skutočnosť, že napadnuté uznesenia sú abstraktné, založené len na domnienkach, opisujúce skutkové okolnosti, ktoré sú však irelevantné tak z hľadiska kolúzneho, ako aj preventívneho dôvodu väzby. Sťažovateľ je toho názoru, že pripustenie takéhoto zdôvodnenia väzobného rozhodnutia vytvára nebezpečný precedens, na základe ktorého by osobná sloboda mohla byť obmedzovaná iba na základe domnienok a špekulácií.

Z hľadiska základných materiálnych podmienok väzby považuje sťažovateľ za potrebné zaoberať sa jednak dôvodnosťou trestného stíhania, ako aj existenciou niektorého z dôvodov väzby.

Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že súdy sú pri posudzovaní skutkových okolností vzatia do väzby povinné skúmať dôvodnosť vzneseného obvinenia, teda či skutok, pre ktorý bolo obvinenie vznesené, bol spáchaný, či ho možno posúdiť ako trestný čin a či zistené skutočnosti nasvedčujú dôvodnosti podozrenia, že skutok spáchala obvinená osoba.

Sťažovateľ upriamuje pozornosť na to, že v skutku č. 1 uznesenia o vznesení obvinenia sa vo vzťahu k jeho osobe uvádza len to, že je členom zločineckej skupiny a pácha ekonomickú trestnú činnosť, čo je vzhľadom na absenciu akéhokoľvek skutku ekonomického charakteru v uznesení paradoxné. Pritom záver o objektívnych znakoch trestného činu musí byť podložený zistením orgánov činných v trestnom konaní, a to na podklade vykonaného dokazovania. Podľa presvedčenia sťažovateľa uznesenie o vznesení obvinenia v skutku č. 1 vo vzťahu k jeho osobe nevykazuje znaky, ktoré by mal opis skutku povinne obsahovať, lebo absentuje konkretizáciu jeho údajnej činnosti, ktorú mal vykonávať ako člen zločineckej skupiny. V uznesení sú totiž uvedené výlučne abstraktné skutočnosti, hoci by malo obsahovať opis skutku vrátane miesta, času, spôsobu a charakteristiky jeho vykonania. Skutková veta (popis skutku) nemôže byť totožná s právnou vetou, pretože musí s dostatočnou obsahovou určitosťou vyjadrovať všetky skutkové okolnosti, ktoré sú kvalifikačným momentom použitej právnej kvalifikácie. V prípade trestného činu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona musí uznesenie o začatí trestného stíhania popisovať nielen založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny, ale aj konkrétne skutky zakladajúce konkrétne trestné činy, ktoré mal obvinený ako člen zločineckej skupiny páchať. V danom prípade však podľa sťažovateľa tieto dve zložky splývajú a navyše z nich nevyplývajú všetky znaky daného trestného činu. Konštatuje sa tu iba druh trestnej činnosti bez akejkolvek konkretizácie trestného činu, ale najmä skutkov, ktorých sa mal sťažovateľ dopustiť.

Ďalej je sťažovateľ toho názoru, že bolo povinnosťou všeobecných súdov skúmať existenciu dôvodov väzby, teda či hrozí zo strany sťažovateľa kolúzne konanie, prípadne pokračovanie v trestnej činnosti. Pritom väzbu možno odôvodniť iba konkrétnymi skutočnosťami majúcimi vzťah k nežiaducej forme správania označovanej ako dôvod väzby.

Podľa presvedčenia sťažovateľa všeobecné sudy neuviedli žiadne reálne konkrétne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu z jeho kolúzneho konania a konkrétne skutočnosti odôvodňujúce takúto obavu sú nahradené domnienkami a hypotézami. Nestačí iba okolnosť, že vo veci, kde obvinený popiera vinu, majú byť iné osoby vypočuté ako svedkovia, pretože

takáto skutočnosť nie je kolúznym dôvodom väzby. Ide o bežnú procesnú situáciu v každom trestnom konaní.

Sťažovateľ je presvedčený, že všeobecné súdy neuviedli rovnako žiadnu reálnu konkrétnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala obavu z pokračovania v trestnej činnosti, a aj v tomto smere uvádzajú iba domnienky a hypotézy. Pokračovanie v trestnej činnosti neznamená totiž len všeobecné nebezpečenstvo z možného pokračovania v bližšie neurčenej trestnej činnosti, ale pod týmto pojmom je nutné rozumieť konkrétnu skutočnosť, z ktorej vyplýva hrozba, že obvinený bude v trestnej činnosti pokračovať. Toto nebezpečenstvo musí navyše hroziť bezprostredne. V napadnutých uzneseniach nie je konkretizované, v akej trestnej činnosti by mal sťažovateľ pokračovať, alebo akú trestnú činnosť a akým spôsobom by mal dokončiť.

Z hľadiska namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 3 písm. b) dohovoru sťažovateľ zdôrazňuje, že všeobecné súdy vôbec neprihliadli na jeho obhajobu, resp. právne argumenty, pričom napadnuté uznesenia nemajú skutkovú, ale ani právnu kvalitu, ktorú väzobné rozhodnutie vyžaduje. Uznesenia všeobecných súdov totiž nie sú dostatočne odôvodnené, pretože obsahujú iba všeobecné skutočnosti, resp. hypotézy. Nie je ustálené konkrétne konanie zakladajúce dôvody väzby. Navyše sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že najvyšší súd ani len nerozhodol o jeho alternatívnom návrhu na nahradenie väzby písomným sľubom, hoci tento návrh bol uvedený aj v sťažnosti proti uzneseniu špecializovaného súdu. Je to zarážajúce o to viac, že v prípade niektorých spoluobvinených najvyšší súd zamietol nahradenie ich väzby z dôvodu, že sú stíhaní za obzvlášť závažný zločin, hoci v prípade sťažovateľa ide „len“ o zločin.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.5.2016, sp. zn. 6Tost 19/2016 a uznesením Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo 4.5.2016, sp. zn. 3Tp/7/2016, bol porušený článok 17 ods. 1, 2 a 5, článok 46 a článok 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj článok 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 3 písm. b), ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. *Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.5.2016, sp. zn. 6Tost 19/2016 a uznesenie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo 4.5.2016, sp. zn. 3Tp/7/2016 sa zrušujú.*“

II.

2. Z uznesenia špecializovaného súdu sp. zn. 3 Tp 7/2016 zo 4. mája 2016 vyplýva, že ním bol sťažovateľ (spolu s ďalšími 12 obvinenými) vzatý do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku s tým, že podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nebol prijatý jeho písomný sľub a podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nebol uložený dohľad probačného a mediačného úradníka nad sťažovateľom. Podľa konštatovania špecializovaného súdu je sťažovateľ (spolu s ďalšími obvinenými) trestne stíhaný za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, a to za skutok uvedený v bode 1 uznesenia o vznesení obvinenia z 2. mája 2016, ktorý znie takto:

«od doposiaľ presne nezisteného obdobia minimálne však od 90 tých rokov dvadsiateho storočia pôsobí prevažne na území Bratislavského, Trnavského a Nitrianskeho kraja ako aj na ďalších doposiaľ nestotožnených miestach na území Slovenskej republiky zločinecká skupina, ktorej členovia sa v rámci svojho pôsobenia označujú ako „TAKÁČOVCI“, kde od presne nezisteného obdobia, minimálne však od smrti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorý zomrel dňa [REDAKOVANÉ], pôsobí v štruktúre skupiny na najvyššej riadiacej úrovni doposiaľ nestotožnený páchatel' vystupujúci pod prezývkou „[REDAKOVANÉ]“ alebo „[REDAKOVANÉ]“, ktorý riadi, koordinuje a usmerňuje činnosť jemu podriadených, v hierarchickej štruktúre zločineckej skupiny nižšie postavených členov zoskupených do menších podskupín – tzv. vetiev zločineckej skupiny „TAKÁČOVCI“ (ďalej len „vetvy“), ktoré v rámci celej štruktúry zločineckej skupiny fungujú a vykonávajú svoju činnosť samostatne, nezávisle jedna na druhej a ktorých členovia sa taktiež označujú ako „TAKÁČOVCI“ a sú v hierarchickej štruktúre skupiny podriadení osobám na prvom stupni riadenia zločineckej skupiny, ktoré priamo podliehajú osobe pod prezývkou „[REDAKOVANÉ]“ resp. „[REDAKOVANÉ]“, pričom jednou z takýchto osôb je obvinený [REDAKOVANÉ] prezývaný „[REDAKOVANÉ]“ alebo „[REDAKOVANÉ]“, ktorý sa po smrti [REDAKOVANÉ] v presne nezistený deň, minimálne však od roku 2006 postavil na žiadosť osoby pod prezývkou „[REDAKOVANÉ]“

alebo „[REDAKOVANÉ]“ do vedenia jednej z vetiev zločineckej skupiny „TAKÁČOVCI“ ako jej „šéf“ v záujme zachovania celistvosti a existencie zločineckej skupiny, ohrozenej činnosťou a pôsobením ďalších zločineckých skupín v rámci tzv. „podsvetia“, pričom ako územné teritórium pre páchanie trestnej činnosti obvinenému [REDAKOVANÉ] vyčlenila doposiaľ nestotožnená osoba pod prezývkou „[REDAKOVANÉ]“, alebo „[REDAKOVANÉ]“ oblasť tzv. „maďarov“, teda oblasť juho-západného územia Slovenskej republiky, s maďarsky hovoriacim obyvateľstvom, a to predovšetkým okolie Šamorína, Dunajskej Stredy, Komárna a Galanty, na ktorom území obvinený [REDAKOVANÉ] koordinuje a usmerňuje činnosť jemu podriadených, v hierarchickej štruktúre jeho vetvy nižšie postavených členov, ktorí plnia jeho osobou zadané pokyny a činnosť vykonávajú s jeho výslovným súhlasom a vedomím, po odsúhlasení tzv. „modus operandi“ trestnej činnosti pred spáchaním trestného činu a rozdelení úloh medzi jednotlivých členov patriacich do riadiaco-výkonných zložiek a výkonných zložiek vetvy na nižších stupňoch riadenia, pričom obvinený [REDAKOVANÉ] už následne nevykonáva žiadne čiastkové činnosti a úlohy a je mu ostatnými členmi vetvy odovzdávaný len podiel z výnosov z trestnej činnosti, pričom fyzickou ochranou jeho osoby je minimálne od roku 2007 poverený člen jeho vetvy, a to obvinený [REDAKOVANÉ] prezývaný „[REDAKOVANÉ]“ ako člen patriaci do výkonnej zložky vetvy, v ktorej sa na prvom stupni riadenia, ako členovia riadiaco-výkonnej zložky nachádzajú:

- obvinený [REDAKOVANÉ] – prezývaný „[REDAKOVANÉ]“, ktorý na území pridelenom osobou pod prezývkou „[REDAKOVANÉ]“ alebo „[REDAKOVANÉ]“ minimálne od roku 2006 do jari 2011 zabezpečoval vyberanie tzv. „výpalného“ pre obvineného [REDAKOVANÉ] osobne, respektíve prostredníctvom jemu podriadených, doposiaľ nestotožnených osôb patriacich do výkonnej zložky vetvy, vystupujúcich pod prezývkami „[REDAKOVANÉ]“, „[REDAKOVANÉ]“, „[REDAKOVANÉ]“, „[REDAKOVANÉ]“, „[REDAKOVANÉ]“, ako aj ďalších doposiaľ nestotožnených osôb, ktorí z pozície tzv. „biletárov“ vykonávali služby „ochrany“ v podnikoch nachádzajúcich sa na uvedenom území, a to predovšetkým v diskotéke [REDAKOVANÉ] v Komárne, diskotéke [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v Šamoríne a v [REDAKOVANÉ] v Dunajskej Stredy, pričom polovicu takto získaných finančných prostriedkov odovzdával obvinený [REDAKOVANÉ] priamo obvinenému [REDAKOVANÉ] a druhú polovicu delil medzi svoju osobu a výplaty „biletárov“;

- obvinený [REDACTED] prezývaný „[REDACTED]“, ktorý v rámci hierarchickej štruktúry vetvy pôsobí na rovnakom stupni riadenia ako obvinený [REDACTED] a spolu s ním bol okrem iného poverený minimálne od roku 2006 do roku 2008 výkonom fyzickej ochrany „šéfa“, teda obvineného [REDACTED], pričom sa minimálne od roku 2008 zaoberá páchaním prevažne ekonomickej trestnej činnosti, ktorej podstata bola spätá s obchodnou činnosťou spoločnosti MIRA CAR s.r.o., na ktorej fungovanie obvinený [REDACTED] dozeral, pričom pri páchaní trestnej činnosti obvinený [REDACTED] ako člen riadiaco-výkonnej vetvy riadil ďalšieho člena vetvy obvineného [REDACTED] prezývaného „[REDACTED]“, ktorý páchal na pokyn obvineného [REDACTED] do roku 2008 násilnú trestnú činnosť ako člen výkonnej zložky vetvy obvineného [REDACTED] prezývaného „[REDACTED]“, ktorý, ako osoba činná pre vetvu na pokyn obvineného [REDACTED] pácha najmä majetkovú trestnú činnosť, pričom fyzickú ochranu obvineného [REDACTED] zabezpečovali od roku 2013 člen vetvy vystupujúci pod prezývkou „[REDACTED]“ spolu s ďalším doposiaľ nestotožneným páchatelom,

- obvinený [REDACTED] vystupujúci pod prezývkou „[REDACTED]“, ktorý sa ako člen vetvy obvineného [REDACTED] nachádza na prvom stupni riadiaco-výkonnej zložky a zo svojej pozície so súhlasom obvineného [REDACTED] organizačne a finančne zastrešuje páchanie trestnej činnosti ekonomického charakteru, a to minimálne od roku 2009 ktorú pácha spoločne s jemu podriadeným členom vetvy obvineným [REDACTED] prezývaným „[REDACTED]“ za pomoci ďalších osôb činných pre vetvu patriacich do výkonnej zložky a vystupujúcich pod prezývkami „[REDACTED]“, „[REDACTED]“, „[REDACTED]“ a „[REDACTED]“, ako aj ďalších doposiaľ nestotožnených osôb, pričom časť takto získaných finančných prostriedkov odovzdáva obvinenému [REDACTED] a obvinenému [REDACTED],

- obvinený [REDACTED] prezývaný „[REDACTED]“, „[REDACTED]“ alebo „[REDACTED]“, ktorý na prvom stupni riadiaco-výkonnej zložky v rámci vetvy podlieha priamo pod obvineného [REDACTED] a minimálne od roku 2006 pácha ako člen jeho vetvy prevažne ekonomickú trestnú činnosť a na ňu nadväzujúcu násilnú trestnú činnosť prostredníctvom jemu podriadených členov riadiaco-výkonnej zložky na druhom stupni riadenia, a to obvineného [REDACTED] prezývaného „[REDACTED]“, ktorý je občanom Maďarskej republiky a okrem majetkovej trestnej činnosti páchanej na území Slovenskej

republiky zabezpečuje v prospech vetvy všetku agendu na území Maďarskej republiky súvisiacu s páchaním ekonomickej trestnej činnosti, obvinený [REDACTED] prezývaný „[REDACTED]“, ktorý ako člen vetvy na rovnakej pozícii ako obvinený [REDACTED] vykonával od roku 2006 funkciu „ochrankára“ jeho nadriadenému členovi obvinenému [REDACTED] a neskôr pôsobil ako biletár pre uvedenú vetvu v podniku [REDACTED] vo Veľkom Bieli, [REDACTED] prezývaný „[REDACTED]“ alebo „[REDACTED]“, ktorého za člena vetvy prijal osobne v roku 2006 obvinený [REDACTED] a ktorý sa pri páchaní trestnej činnosti riadi jeho pokynmi, respektíve ich odovzdáva osobám činným v prospech vetvy, a to najmä [REDACTED] prezývanému „[REDACTED]“, ktorý v rámci vetvy plní úlohu tzv. „spol'ahlivého bieleho koňa“ a osoby, ktorá tzv. „bielych koní“ aj riadi, pri páchaní ekonomickej trestnej činnosti minimálne od roku 2009, obvinenému [REDACTED] prezývanému „[REDACTED]“, ktorý v rámci výkonu činností pre a v prospech vetvy plní pokyny obvinený [REDACTED] spoločne s [REDACTED], spočívajúce najmä v jeho osobnej účasti a participovaní na násilnej a majetkovej trestnej činnosti a minimálne od roku 2006 aj riadenie tzv. „bielych koní“ pri páchaní ekonomickej trestnej činnosti, obvinenému [REDACTED] vystupujúcemu pod prezývkou „[REDACTED]“, ktorý ako príslušník Policajného zboru Slovenskej republiky zaradený na funkcii referent s územnou a objektovou zodpovednosťou obvodného oddelenia Policajného zboru [REDACTED] plní úlohy v prospech vetvy spočívajúce najmä v získavaní informácií z policajných evidencií vo vzťahu k osobám a vozidlám, ktoré následne odovzdáva ďalším členom vetvy, zadavažovanie osobných dokladov vystavených na tretie osoby v súvislosti s výkonom svojho povolania a poskytovanie ďalších informácií, ktoré sa dozvedel ako príslušník Policajného zboru pri výkone služobnej činnosti, pričom obdobnú činnosť v rámci vetvy obvineného [REDACTED] ako obvinený [REDACTED] vykonáva aj obvinený [REDACTED] vystupujúci pod prezývkou „[REDACTED]“, ktorý ako bývalý príslušník Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru, okrem iného, minimálne od roku 2006, využíva svoje početné kontakty v rôznych zložkách Policajného zboru a zabezpečuje pre členov vetvy zločineckej skupiny informácie z policajného prostredia týkajúce sa trestného stíhania členov vetvy, získavania informácií o trestnom konaní, v ktorom členovia vetvy figurujú, poskytovaní znalostí a odporúčaní vo vzťahu k páchaniu trestnej činnosti členom vetvy, s ktorými sa oboznámil v rámci služobného pomeru, pričom

rovnako plní úlohu sprostredkovateľa medzi členmi tejto vetvy a tretími osobami, pôsobiacimi v štátnej správe pri odovzdávaní úplatkov,

- obvinený [REDAKOVANÉ] prezývaný „[REDAKOVANÉ]“ ktorý ako člen vetvy obvineného [REDAKOVANÉ] minimálne od roku 2009 požičiava finančné prostriedky pochádzajúce z trestnej činnosti širokému spektru osôb a hrozbou násilia, resp. fyzickým násilím sám, alebo za účasti ďalších členov vetvy núti dlžníkov k splateniu pohľadávky s úrokmi v prípade omeškania či nezaplatenia,

pričom uvedená vetva pôsobí na území pridelenom osobou pod prezývkou „[REDAKOVANÉ]“ alebo „[REDAKOVANÉ]“, na ktorom si zadovážuje „trvalý“ príjem, pochádzajúci z trestnej činnosti členov vetvy, a to najmä z vyberania tzv. „výpalného“, z ktorého vopred dohodnutá časť je odovzdávaná obvinenému [REDAKOVANÉ] a časť tzv. „nepravideľného príjmu“ - finančných prostriedkov získaných z príležitostnej popisovanej trestnej činnosti členov vetvy je uschovávaná obvineným [REDAKOVANÉ] v trezore v hoteli [REDAKOVANÉ] v ktorom dochádza k pravidelným stretnutiam a „poradám“ vyššie uvedených členov vetvy, rovnako ako v kaviarni nákupného centra [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v Bratislave.»

Podľa ďalšieho konštatovania špecializovaného trestného súdu sťažovateľ v rámci svojho výsluchu pred sudcom pre prípravné konanie uviedol, že žiadnu skupinu nezosnoval, nezaložil a ani nepodporoval, o skutkoch nič nevie, pozná niektoré osoby uvedené v návrhu prokurátora, býva na adrese trvalého bydliska, vždy preberá zásielky, nechystá sa na útek a žiadnej trestnej činnosti sa nedopustil.

Podľa názoru špecializovaného trestného súdu všetci obvinení sú trestne stíhaní dôvodne. Orgány činné v trestnom konaní zabezpečili dostatočné množstvo dôkazov, ktoré odôvodňujú podozrenie zo spáchania závažnej trestnej činnosti. Zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo vznesené obvinenie, boli spáchané, majú znaky trestných činov a zároveň existuje aj dôvodné podozrenie, že trestné činy spáchali obvinení. Ide o také konkrétne skutočnosti, ktoré sú dostatočným a rozumným podkladom pre odôvodnenie podozrenia, že skutky, ktoré sú kvalifikované ako trestné činy, boli spáchané a tieto spáchali obvinení. Nie je možné pri rozhodovaní o väzbe požadovať, aby mal súd úplnú istotu pre vyslovenie záveru, že tieto skutky boli aj spáchané. Požiadavka istoty bez rozumnej pochybnosti je nevyhnutná pri meritórnom rozhodovaní, ale nie pri rozhodovaní

o návrhu na vzatie do väzby. Pritom nejde o akési hmlisté a konkrétnymi dôkazmi nedostatočne odôvodnené podozrenie. Treba poukázať na výpoveď svedkov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], ako aj na výpoveď obvineného [REDACTED] a sčasti aj obvineného [REDACTED], ale zároveň aj na listinné dôkazy podporujúce tieto výpovede. V uvedenom prípade ide o trestnú činnosť dlhodobo fungujúcej skupiny, akou je zločinecká skupina všeobecne známa ako Takáčovci. Je na mieste minimálne v počiatočnom štádiu trestného konania uplatniť inštitúciu väzby na účely získania čo najväčšieho množstva dôkazov a zabránenia ich zničeniu či znehodnoteniu. Bolo potrebné stotožniť sa s prokurátorom, pokiaľ ide o dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. V súvislosti s kolúznou väzbou podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku treba poukázať na výpovede svedkov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] o spôsobe zabezpečovania obhajoby jednotlivých členov skupiny, ako aj o spôsobe, ako majú osoby vypovedať. Podľa výpovede týchto svedkov majú skupinu zvanú Takáčovci tvoriť ďalší nezistení členovia, čo v tomto štádiu konania odôvodňuje záver z možného ovplyvňovania vyšetrovania prostredníctvom korešpondencie a návštev. Z obsahu výpovede svedka [REDACTED] vyplývajú aj skutočnosti o tom, akým spôsobom sa má viesť korešpondencia v prípade väzobného stíhania. Tieto skutočnosti sú konkrétnymi skutočnosťami odôvodňujúcimi obavu, že v prípade prepustenia obvinených z väzby by mohlo dôjsť k ovplyvňovaniu vyšetrovania smerujúceho k objasneniu skutočností závažných pre trestné konanie. Dôvod preventívnej väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku bolo potrebné tiež akceptovať u všetkých obvinených. Treba poukázať na výpoveď svedka [REDACTED] popisujúceho činnosť skupiny, ktorá mala vzniknúť, minimálne od roku 2006 až do jeho zadržania v roku 2015. Táto skupina mala páchať trestnú činnosť dlhodobo sofistikovaným spôsobom, pričom obvinení majú tvoriť časť skupiny – vetvu, ktorá mala páchať trestnú činnosť prelínajúcu sa s trestnou činnosťou ekonomického charakteru. Skupina mala vytvárať príjem, pričom finančné prostriedky mali pochádzať z reketingu z rôznych podnikov, pričom niektorí z členov skupiny inú zárobkovú činnosť vôbec nevykonávali. To zakladá existenciu konkrétnych skutočností odôvodňujúcich obavu, že obvinení budú pokračovať v trestnej činnosti. Pokiaľ sťažovateľ podal písomný sľub v zmysle ustanovenia § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, je potrebné uviesť, že všetci obvinení sú trestne

stíhaní pre závažnú trestnú činnosť, ktorá mala byť páchaná po dlhší čas zločineckou skupinou, ktorej členmi mali byť jednotliví obvinení. Inštitúty nahradenia väzby písomným sľubom, resp. dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku nie sú v tomto štádiu trestného konania spôsobilé nahradiť vedenie trestného stíhania, ktoré je spojené s obmedzením osobnej slobody obvinených. Preto nebolo možné návrh na prijatie písomného sľubu akceptovať, ale ani uložiť dohľad probačného a mediačného úradníka ako náhradu väzby.

3. Z odôvodnenia sťažnosti z 12. mája 2016 podanej sťažovateľom prostredníctvom jeho obhajcu proti uzneseniu špecializovaného súdu sp. zn. 3 Tp 7/2016 zo 4. mája 2016 vyplýva inter alia, že v skutku č. 1 uznesenia o vznesení obvinenia sa vo vzťahu voči sťažovateľovi uvádza len to, že je členom zločineckej skupiny a pácha ekonomickú trestnú činnosť. Uznesenie o vznesení obvinenia nevykazuje znaky, ktoré musí opis skutku povinne obsahovať, keďže v jeho skutkovej vete absentuje konkretizácia údajnej činnosti sťažovateľa, ktorú mal vykonávať ako člen zločineckej skupiny. Napriek tomu sú v uznesení uvedené výlučne iba abstraktné skutočnosti, nie teda opis skutku vrátane miesta, času, spôsobu a charakteristiky jeho vykonania. Pre prípad, že by najvyšší súd dospel k záveru o existencii dôvodov väzby, ponúka sťažovateľ písomný sľub podľa § 80 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku za súčasného uloženia probačného a mediačného dohľadu a primeraných obmedzení.

4. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Tost 19/2016 z 25. mája 2016 vyplýva, že ním bola zamietnutá sťažnosť podaná (popri iných) sťažovateľom proti uzneseniu špecializovaného súdu sp. zn. 3 Tp 7/2016 zo 4. mája 2016. Podľa názoru najvyššieho súdu na vydanie napadnutého rozhodnutia o vzatí obvinených do väzby boli splnené nielen všetky formálne, ale i materiálne podmienky, ktorých naplneniu sa odôvodnenie rozhodnutia venuje, pričom doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, majú znaky trestného činu a existujú dôvody na podozrenie, že tieto skutky spáchali obvinení, a vyplynula z nich aj existencia dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že orgány činné v trestnom konaní zabezpečili dostatočné množstvo dôkazov, ktoré odôvodňujú podozrenie zo spáchania závažných trestných činov obvinenými, čo

dosvedčujú aj svedecké výpovede jednotlivých svedkov, ako aj niektorých obvinených, a to v súvislosti so zabezpečenými listinnými dôkazmi. Špecializovanému súdu nemožno nič vytknúť, ani pokiaľ ide o ustálenie existencie jednotlivých väzobných dôvodov v danom štádiu konania. V súvislosti s obavou z pokračovania v páchaní trestnej činnosti je možné poukázať na viacero skutočností, najmä však na to, že v zmysle dosiaľ zabezpečených dôkazov boli pre posúdenie opodstatnenosti väzby dôležité najmä výpovede svedkov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], s dôrazom na výpoveď [REDACTED], ktorý popisoval činnosť skupiny, ktorá mala pôsobiť minimálne od roku 2006 a mala páchať trestnú činnosť prelínajúcu sa s trestnou činnosťou ekonomického charakteru, z ktorej mala mať skupina finančné prostriedky. Dôležité sú aj samotné okolnosti stíhanej trestnej činnosti. Jej charakter, závažnosť ako i zisk z nej predpokladaný predstavujú spolu už so skôr uvedenými skutočnosťami dostatočný podklad pre konštatovanie dôvodnej obavy z možného budúceho protiprávneho konania obvinených, a to či už v podobe páchania rovnakej trestnej činnosti, alebo v snahe ovplyvniť svedkov, znalcov a spoluobvinených, aby vypovedali v rozpore so skutočnosťou, a tým spôsobili nesprávne zistenie skutkového stavu. Špecializovaný trestný súd rozhodol v súlade so zákonom, keď neprijal písomný sľub sťažovateľa a neuložil mu dohľad probačného a mediačného úradníka ako náhradu za väzbu.

5. Z uznesenia Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) č. k. VII/2 Gv 89/16/1000-165 z 23. júna 2016, ktoré si ústavný súd vyžiadal od právneho zástupcu sťažovateľa, vyplýva, že ním bola zamietnutá (okrem iných) sťažnosť podaná sťažovateľom proti uzneseniu vyšetrovateľa z 2. mája 2016 o vznesení obvinenia. Podľa názoru prokurátora námietka nedostatočnej formulácie skutkov, pre ktoré sú obvinení stíhaní, nie je dôvodná. Ide totiž o rozsiahlu trestnú činnosť páchanú zločineckou skupinou, a preto nie je možné vyžadovať od vyšetrovateľa, aby formuloval skutok tak, ako v prípade jednoduchého trestného činu. Podstatné je aj to, že zákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia nevytkol špecializovaný súd, ale ani najvyšší súd pri preskúmaní dôvodov väzby, hoci tieto súdy skúmali aj zákonnosť trestného stíhania obvinených.

6. Podľa oznámenia právneho zástupcu sťažovateľa uznesenie prokurátora č. k. VII/2 Gv 89/16/1000-165 z 23. júna 2016 napadol sťažovateľ návrhom na zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia podaným generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky postupom podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku. K 8. novembru 2016 nebolo ešte doručené rozhodnutie, resp. upovedomenie o spôsobe vybavenia podania.

III.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

8. Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje pre porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5, čl. 46 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 1 písm. c) a čl. 6 ods. 3 písm. b) a ods. 4 dohovoru proti uzneseniu špecializovaného súdu sp. zn. 3 Tp 7/2016 zo 4. mája 2016, nie je daná právomoc ústavného súdu.

Ako to vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné sudy.

Proti uzneseniu špecializovaného súdu, ktorým bol sťažovateľ vzatý do väzby, bola prípustná sťažnosť ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru mal najvyšší súd v rámci opravného konania. Tým je zároveň v tejto časti vylúčená právomoc ústavného súdu.

9. Tú časť sťažnosti, ktorá smeruje pre namietané porušenie čl. 46 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 3 písm. b) a ods. 4 dohovoru proti postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tost 19/2016 a jeho uzneseniu z 25. mája 2016, treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Rozhodovanie o väzbe (a v rámci toho o vzatí do väzby) je *ratione materiae* súčasťou čl. 5 dohovoru. Aspekty väzby majúce hmotnoprávnu povahu sú v prípade rozhodovania o vzatí do väzby súčasťou čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru a procesnoprávne aspekty rozhodovania o väzbe sú súčasťou čl. 5 ods. 4 dohovoru (za mnohé ďalšie Knebl proti Českej republike, Altinok proti Turecku, Gál proti Slovenskej republike, Osváthová proti Slovenskej republike, II. ÚS 386/2016).

Súdne konanie v súvislosti s rozhodovaním o väzbe musí poskytovať určité garancie procesnej povahy, ktoré sú vyjadrené v čl. 6 dohovoru, resp. čl. 46 a nasl. ústavy.

So zreteľom na to, že čl. 6 dohovoru, a teda ani čl. 46 a nasl. ústavy sa nevzťahuje na konanie a rozhodovanie o väzbe, tieto garancie sú v prípade rozhodovania o väzbe súčasťou čl. 5 dohovoru, resp. čl. 17 ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 108/08, II. ÚS 116/2011, II. ÚS 266/2013).

Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že na rozhodovanie o väzbe spravidla nemožno aplikovať sťažovateľom označený čl. 46 a čl. 50 ods. 3 ústavy, resp. ani čl. 6 dohovoru, ale prichádza do úvahy právna kvalifikácia podľa čl. 17 ústavy, resp. čl. 5 dohovoru. K namietanému porušeniu čl. 46 a čl. 50 ods. 3 ústavy, ale ani k namietanému porušeniu čl. 6 ods. 3 písm. b) a ods. 4 dohovoru nemohlo teda dôjsť už na prvý pohľad, preto bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

V súvislosti s namietaným porušením čl. 6 ods. 4 dohovoru treba ešte poznamenať, že ide o zrejmy omyl, keďže uvedené ustanovenie vôbec neexistuje, pretože čl. 6 dohovoru sa člení iba na tri odseky.

10. Za zjavne neopodstatnenú považuje ústavný súd aj tú časť sťažnosti, ktorá smeruje pre porušenie čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru proti postupu najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tost 19/2016 a jeho uzneseníu z 25. mája 2016.

Sťažovateľ namieta jednak existenciu konkrétnych dôvodov väzby, ale aj dôvodnosť trestného stíhania, a to v súvislosti s (podľa neho) nedostatočnou konkretizáciou skutku (skutkov) tvoriaceho (tvoriacich) predmet jeho trestného stíhania.

Podľa názoru ústavného súdu vymedzenie dôvodov väzby uvedených v uzneseniach všeobecných súdov sa v danom štádiu konania javí ako dostatočné a presvedčivé. Je podopreté poukazmi na už vykonané dôkazy, najmä na konkrétne svedecké výpovede. Argumentácia všeobecných súdov sa preto nejaví ako arbitrárna či zjavne neodôvodnená.

Neobstojí ani námietka o nedostatočnom vymedzení predmetu obvinenia. Ústavný súd považuje v tejto súvislosti za podstatné, že sťažovateľ v rámci svojho výsluchu na špecializovanom súde sa k vznesenému obvineniu konkrétne vyjadril tak, že žiadnu skupinu

nezosnoval, nezaložil a ani nepodporoval, o skutkoch nič nevie, pričom pozná niektoré osoby uvedené v návrhu na vzatie do väzby. Nemožno preto tvrdiť, že by sťažovateľ nemal jasno v tom, čo je predmetom trestného stíhania vedeného proti nemu.

Ďalej v uvedenej súvislosti treba poukázať aj na to, že sťažovateľ využil možnosť mimoriadneho opravného prostriedku podľa § 363 Trestného poriadku (návrh na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní) a napadol ním právoplatné uznesenie o vznesení obvinenia proti nemu. Ak by sťažovateľove námietky voči vzneseniu obvinenia boli akceptované a uznesenie o vznesení obvinenia by bolo zrušené, muselo by sa to následne prejavovať aj v otázke splnenia podmienok pre ďalšie trvanie jeho väzby, keďže vo väzbe môže byť iba osoba, proti ktorej bolo vznesené obvinenie.

Sťažovateľ napokon namieta, že najvyšší súd nerozhodol o jeho alternatívnom návrhu na nahradenie väzby písomným sľubom, hoci tento návrh bol súčasťou jeho sťažnosti proti uzneseniu špecializovaného súdu.

Z pohľadu ústavného súdu treba v danej súvislosti konštatovať, že návrh na nahradenie väzby sľubom uplatnil sťažovateľ už v prvostupňovom konaní, pričom špecializovaný súd tomuto návrhu nevyhovel. Najvyšší súd tým, že sťažnosť proti uzneseniu špecializovaného súdu zamietol, rozhodol s konečnou platnosťou aj o tomto návrhu sťažovateľa.

11. Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. novembra 2016